

Byskilte i Sønderjylland

Jamen, så kom den dag, hvor jeg for en gangs skyld er enig med en formand for et erhvervsråd. Nemlig formanden for Erhvervsrådet i Haderslev. Det er en god ide, at der på byskiltene i Sønderjylland både står det danske og det tyske navn på byen.

Det er et forslag, som (igen) er rejst af det tyske mindretal i Sønderjylland. Et forslag, som har fået flere borgmestre i Sønderjylland til at slå syv kors for sig. Bl.a. har Haderslevs borgmester, H. P. Geil sagt: „Jeg tror, at nogen vil synes, det er passende netop i år, som er jubilæumsår både for besættelsen og

befrielsen.“ Sikke noget sludder. Det er netop omvendt. I dette jubilæumsår er det rigtigt at gøre det. At understrege den fredelige, respektfulde og demokratiske måde, befolkningen i grænseområdet kan bo, leve og arbejde sammen. Noget, som burde kunne inspirere mange andre steder i verden.

I mange andre europæiske lande har det længe været anerkendt i områder, hvor der bor folk med forskellige sprog. F.eks. i Baskerlandet i Frankrig og i Baskerlandet i Spanien, hvor det virker helt naturligt at byskilte både skrives på fransk og baskisk og spansk og baskisk. Det er én af mange veje til at sikre, at folk lever fredeligt

og i forståelse med hinanden i grænseområder. Eller i områder, hvor der historisk har været to sprog.

Så hvorfor ikke også i Sønderjylland? Og hvorfor kan det tyske mindretal i Sønderjylland fortsat ikke få et skilt, der viser vej til Knivsbjerg, de tysksindede sønderjyders mødested?

Hvor små sko kan sønderjyske borgmestre klemme sig ned i?

Vibeke Syppli Enrum,
medlem af Regionsrådet
for Enhedslisten,
Ellerup Bygade 16,
Gudbjerg

Et meningsløst krav om tosprogede skilte

Ivar Rasmussen, Sønderborg.

Mange indlæg henviser til andre lande, især Sydtyrol. Historisk og kulturelt kan man ikke sammenligne Sønderjylland med Sydtyrol eller andre lande. Tyrol har været under Østrig i flere hundrede år, de har ikke været i krig, Tyrol var i middelalderen italiensk. Sydtyrol har et meget stort tysktalende østrigsk mindretal.

Sønderjylland har været dansk i 1000 år, bortset fra 56 år efter en tysk angrebskrig. Der er et lille tysk mindretal, som er anerkendt og ligestillet med den sønderjyske danske flertals befolkning. Der er tyske henvisnings-skilte til mindretallets institutioner. Det er derfor et meningsløst krav med tosproget skilting i Sønderjylland historisk og kulturelt, især fra det tyske mindretals side i disse jubilæumsår.

Flensborg er også nævnt i denne for-

bindelse. Der er sat tosproget skilting op ved enkelte indfaldsveje til Flensborg. Men ved Istedløvens indvielse i Flensborg, som byen ønskede, og som Danmark betalte, blev der kun sat en mindretalsskilt op på tysk, og de tyske talere oversatte ikke dansk, som de danske talere gjorde til tysk.

Hvis et stort flertal i Flensborg by og i Sydslesvig på baggrund af landets 1000-årige danske historie finder det i orden, skal vi ikke blande os.

En kendt tv-mand, forfatter og cand. mag. har skrevet dette citat: Tag ikke fejl, Sønderjylland er det urgamle navn for landet mellem Kongeåen og Ejderen. Alle synonymmer for landet med Slesvigsk er tysk og er kommet til langt senere og har kun tilknytning til her-tugdømmet.

I denne sag mener jeg også, at Jørgen Møllekær skal tænke over, hvilket mindretal han repræsenterer.

Svar:

Fr.A. 25/3 - 2015

Det er helt fint at være uenig med mine synspunkter. Min stemme er ikke mere værd end Ivar Rasmussens. Men jeg accepterer selvsagt ikke hentydningen om, at jeg skal holde mig til mit eget mindretal. Det var dog en mærkværdig tankegang.

Netop vi, der kan se en debat fra to sider, har pligt til at blande sig. Det er jo netop dér, sådan en som mig kan bidrage. Desuden er det en udpræget misforståelse hos andre end Ivar Rasmussen, at det tyske mindretal kun eksisterer på grund af en »preussisk angrebskrig«.

Grænselandet har altid bestået af begge kulturelle og sproglige strømninger med variationer over tid og sted. Derfor giver dobbeltsproget skilting mening, fordi det udtrykker åbenhed, tolerance og respekt. Både for historien og nutiden.

Jørgen Møllekær

Ingen fare for fortyskning

TOSPROGEDE SKILTE

Jørgen M. Clausen
bestyrelsesformand
for Danfoss A/S,
Nordborgvej 81,
Nordborg, skriver:

Med interesse har jeg fulgt debatten om det tyske mindretals ønske om tosprogede byskilte. Det er et forslag, der skal tjene til at synliggøre mindretallet i det offentlige rum, og det er af symbolsk karakter.

Men de sønderjyske borgmestre er imod og en del af flertalsbefolkningen ligeledes. Det undrer mig, da Flensborg byråd, der jo har klart tysk flertal, besluttede at sætte tosprogede byskilte op i 2007. Den villighed til at give den danske historie plads i det offentlige rum blev jo fulgt op et par år senere med Flensborg byråds anmodning om at få Istedløven tilbageført fra København.

Der er tosprogede byskilte i mange europæiske grænseegne, og der er ingen grund til at frygte nogen form for fortyskning, hvis der på dette felt bliver vist imødekommethed fra dansk side.

I næste uge bliver 60-års jubilæet København-Bonn Erklæringen fejret, og der vil blive holdt festtaler om mindretallene som brobyggere og positive symboler på det dansk-tyske forhold.

Kære sønderjyske borgmestre og byråd – I har mulighed for at omsætte disse festtaler til praktisk politik.

Vi taler om ca. 25 skilte i Sønderjylland og altså ingen økonomisk belastning. Ved motorvejen skal skiltningen naturligvis – ligesom på den tyske Autobahn – vedblive at være ensproget, også af hensyn til en helt entydig navigation.

JV 29/3-2015

Tosprogede skilte – hvad er vi bange for?

Bjarne Ebbesen
forstander på Sundeved Efterskole,
Bovrup Storegade 5,
Aabenraa, skriver:

Jeg er meget enig i onsdagens leder i JV. Der vil intet gå af os ved, at vi på byskiltene skriver de tyske navne på byerne i Sønderjylland – helt på lige fod med, hvad man gør syd for grænsen. Der er man ikke bange for også at bruge de danske navne.

Kære sønderjyske borgmestre: Vi skal være bevidste om, og lære af fortiden. Men nu må det være på tide at træde ud af fortidens skygger og væk med den danske offermentalitet. Lad os i stedet vise storsind og ægte imødekom-

menhed, og at vi er bevidste om, at vi bor i et grænseland, hvor to kulturer mødes i tillid og respekt.

I slutningen af marts er det 60 år siden, at København-Bonn erklæringen blev skrevet. Det vil være helt i erklæringens ånd at lave denne lille tilføjelse på byskiltene!

Tosprogede skilte – nu, endelig?

Peter Dragsbo
tidligere museumsinspektør,
Gyden 2, Sdr. Longelse,
Rudkøbing, skriver:

Jeg sidder i mit langlandske "eksil" og glæder mig over, at redaktørerne for JV og Flensborg Avis nu melder klart ud: Lad os få

tosprogede byskilte ved de sønderjyske byer – men er så skuffet over, at de sønderjyske borgmestre igen lurepasser.

Tag dog ud i Europa og se de tosprogede skilte i Tyskland, Sydtyrol, Ungarn, Østrig, Rumænien, Slovakiet, Wales, Irland, Finland, Nordnorge – selv i områder, der har lidt meget mere i verdenskrigene end vi: Tyske skilte i Polen og italienske i Slovenien! Der er ingen undskyldning for at vente, når det fredeligt er gennemført syd for grænsen, både ved Flensborg og Slesvig og i Nordfrisland. Vi har så stor gavn og glæde af de nationale mindretal, at hvis de forsvandt, måtte vi genopfinde dem!

BDN er jo gode nok ved de politiske konstitueringer. Giv dem nu den lille gave og få den sidste "tyskerskræk" ud af blodet!

Bliver næste sprog arabisk?

Bent J. Olsen
Smedevænget 11, Vojens, skriver:

Helt ærligt, chefredaktør Peter Orry (JV's leder 18.3.): Hvis det er et beskedent ønske fra et mindretal at ændre byskilte til to sprog, så kan det beskedne hurtigt blive til mere. Der bor væsentlig flere arabisksindede i Danmark end tysksindede. Og hvis vi først begynder at tilgodese de tysksindede, er vi vel også nødt til at skilte på arabisk i de områder, hvor de bor, hvis der kommer et beskedent ønske.

Din leder er en glidebane mod en babylonsk forvirring, fordi de gode viljer uden den store omtanke altid spiller fallit.

D 25/3-2015

Vejskilte igen-igen

Diskussionen om to-sprogede vejskilte dukker op med jævne mellemrum. Og den bringer følelserne i kog hver eneste gang. Vejskilte er og bliver et anliggende for de lokale myndigheder nord og syd for grænsen. Hvis man skulle løfte diskussionen ud over de traditionelle argumenter for eller imod, kunne man i stedet se på, hvad to-sprogede skilte kunne tilføre grænseregionen: Et klart signal til turister om, at her er der noget særligt på færde. En region med to kulturer, to sprog, en spændende historie. Grænseregionen har behov for mere liv, mere bosætning, et markeret særpræg og flere på gennemsrejse, der standser op. Det kunne være spændende nytænkning. Det lykkeligste vil være, hvis de lokale myndigheder nord og syd for grænsen, som i forvejen har et vellykket samarbejde, kunne blive enige om en parallel udvikling, så sammenhængen og samarbejdet mellem flertal og mindretal blev lige tydelig på

begge sider af grænsen. Vi har to lande. Men en grænseregion.

Mette Bock (MF)

Horsens

Liberala Allianz und Vorsitzende von Grænseforeningen

Der Mief unter der Käseglocke

Die Diskussion um deutsche Ortsnamen auf dänischen Ortsschildern in Nordschleswig ist wieder aufgeflammt.

Als weitgereister Europäer sind mir zwei-, ja sogar dreisprachige Ortstafeln nicht unbekannt. Sie signalisieren Respekt vor der Kultur- und Volksgeschichte in den betroffenen Regionen. In Nordschleswig wären zweisprachige Ortsschilder auch eine Attraktion und gleichzeitig Symbol für Weltoffenheit.

Aber nordschleswigsche Stadtoberhäupter sperren sich gegen eine zeitgemäße Beschilderung. Modernes Denken ist abgeschaltet. Bevorzugt wird der geistig lähmende Mief unter ihrer provinziellen Käseglocke. Ex-Amtsdirektor Finn Hansen

freut sich über Verkehrstafeln an der Autobahn, wo z. B. bei Kolding mit großen Lettern Flensburg angezeigt wird, also auf Deutsch.

In Flensburg sind die Hinweisschilder ‚verdänischt‘ worden: Wo früher noch Apenrade stand, ist heute Aabenraa zu lesen. In den Kreisen Flensburg-Schleswig und Nordfriesland wird auch so verfahren.

Dass die Verkehrsbehörden die offizielle Schreibweise der Ortsnamen des Nachbarlandes verwenden, geht auf eine Vereinbarung zurück, die schon vor etlichen Jahren grenzüberschreitend getroffen wurde: Beim Austausch ausgedienter Tafeln sollten die neuen mit der deutschen respektive dänischen Namensgebung versehen werden.

Den nordschleswigschen Bürgermeistern kann ich in Verbindung mit dem bevorstehenden Frühjahrsreinemachen nur raten, ihre spätenationalistischen Haltungen einzumotten.

Paul Sehstedt
Reberbanen 29,1
Apenrade

At skilte med fællesskab

DANSK OG TYSK

Stephan Kleinschmidt
folketingskandidat (R),
byrådsmedlem (SP),
Ringridervej 10A, 1. th.,
Sønderborg, skriver:

Jeg har med stor interesse fulgt den aktuelle debat omkring tosprogede byskilte i grænselandet. En debat, der generelt har været præget af en konstruktiv og nuanceret tilgang. Det er en positiv udvikling, som vidner om fælles forståelse og gensidig respekt. Tak for det. Og som sønderjyde og en del mindretallet

hilser jeg debatten velkommen.

Internationalt anerkendes det dansk-tyske grænseland som et forgangseksempel på, hvordan mindretal og flertal lever side om side i fredelig sameksistens. Og hver gang, jeg kører ind i Flensborg og får en tosproget velkomst, bliver jeg mindet om, at selvom jeg har krydset en landegrænse, så befinder jeg mig stadig grænselandet.

Derfor vil det være et stærkt signal, hvis vi i Sønderjylland, ligesom vores naboer mod syd, og andre grænseregioner i øvrigt, skilte på begge sprog. Her er det vigtigt at holde fast i, at det på ingen måde omhandler om at omdøbe Aabenraa til Apenrade

eller Flensburg til Flensborg.

Byerne hedder, hvad de hedder – både på dansk og tysk.

Derfor er jeg også ked af at læse, hvordan fx Sønderborgs borgmester Erik Lauritzen argumenterer; at vi jo bor i Danmark, og at Sønderborg hedder Sønderborg. For det er åbenlyst og slet ikke kernen i debatten.

Tosprogede byskilte gør på ingen måde Sønderborg mindre dansk eller Flensborg mindre tysk, men synliggør blot, at vi lever i et grænseland med et stærkt fællesskab og en kulturel forståelse og mangfoldighed, man ikke finder andre steder. Det skal vi ikke være bange for at skilte med.

De såkaldte tosprogede

Bent J. Olsen
Smedevænget 11, Vojens, skriver:

Kære Bodil Schmidt, det er nok ikke en god ide at sende mig på skolebænken (24. marts). Det er vel 60 år siden, at jeg i historietimen lærte, at Hiort Lorenzen vedblev at tale dansk, så lidt har jeg da lært. Men da jeg lever i nutiden, så er det her, jeg, om man så må sige, følger med tiden.

Der er noget der hedder Globalt Positioning System (GPS). Om vi vil det eller ej, så er alle vore bo-

pladser registreret. Jeg kan google dit gadenummer og derefter taste din adresse ind på min mobiltelefons kort-app, og vips kan jeg se, hvor du bor. Vil jeg se det fra oven i farver, så kan jeg endda zoome ind og se detaljer. Vejskilte på to sprog som hjælp til den vejfarende har GPS'en gjort overflødig.

Så er der tilbage skiltningen af historisk interesse. Jeg skal være den første til at beklage, at i det fremtidige multikulturelle samfund har hverken danskerne eller tyskernes historie nogen som helst interesse. Dem, der kunne have interesse, har åbenbart besluttet sig for at uddø.

Bodil Schmidt, gå på biblioteket og lån Thilo Sarrazins bog, Deutschland schafft sich ab, og så vil du måske kunne forstå, at mens vi bruger tiden på at kævles om tosprogede skilte og trylle 30.000 job ud af den blå luft, løber de nye såkaldte tosprogede af med både skilte, velfærd og historien.

Godt hjulpet af De Radikale. F. eks. skriver folketingskandidaten Rune Christiansen i Folkeskolen, fagbladet for undervisere, at historiefaget skal ikke handle om gamle, døde, hvide mænd, men skal i stedet fortælle eleverne, hvorfor vi f. eks. alle sammen går i cowboybukser.

Skilteskov er stor nok

John Meisler
Grønlandsvej, Haderslev, skriver bl.a.:

Den langvarige debat om skilte-tekster på tysk har efterhånden taget et sådant omfang, at man føler sig hensat til dagene omkring folkeafstemningen og genforeningen. Skilte skal være vejvisere og en hjælp til at finde frem til, hvad det nu måtte være. Men de skal ikke misbruges i politisk eller kulturelt henseende.

Skilteskoven er stor nok i forvejen, især når det gælder færdselsskilte. Vi skal jo også have tid til at læse dem.

Leserbrieve

Dr 1/4-2015

Mon det tyske mindretal mangler noget at beskæftige sig med?

Gad vide om det tyske mindretal mangler noget at beskæftige sig med. Igen trækker de deres gamle traver af stalden med deres ønske, heldigvis kan det ikke blive noget krav, om indførelse af tosprogede byskilte i Sønderjylland.

Efter min opfattelse er det en total kunstig og overflødig problemstilling som mindretallet igen lufter. Jeg forstår ikke, at de gider blive ved.

Et navn er altså et navn og Aabenraa hedder altså Aabenraa og ikke Apenrade, og Styrtom hedder altså Styrtom og ikke Umfallen, som byen så skulle hedde på tysk. Når jeg kører ind i Flensburg er jeg hamrende ligeglad med, at der også står Flensburg på byskiltet. At begge ord står der, ja det er tyskernes valg. I stedet for at bruge så mange ressourcer på denne kunstige problemstilling, må mindretallet da for pokker kunne bruge kræfterne på noget

mere nyttigt og presserende. Og jeg håber sandelig ikke, at nogen kommuner i det sønderjydske kan finde på at smide penge ud til noget så overflødigt som tosprogede byskilte.

Jeg er overbevist om, at samtlige sønderjydske kommuner har mere end nok at bruge pengene til på trafikområderne.

Man kunne jo f. eks. gå igang med at rense skiltene de steder hvor de nærmest er så tilgroede af mos og skidt, at man næsten skal stå med næsen op i dem for at kunne læse hvad der står, og så kniber det endda mange steder.

*Ejler Schütt,
Stadtratsmitglied DF,
Lykkevej 29, Loit Kirkeby*

BDN zur Ortsschilderdebatte

Lieber Ejler Schütt, Es mag sein, dass es dir egal ist, ob in unserer Nachbarstadt Flensburg/Flensborg auf den Ortsschildern steht. Aber der dänischen

Minderheit ist es nicht egal.

Denn das Ortsschild zeigt, dass es dort neben der deutschen Kultur auch eine dänische gibt, die zur Bereicherung beiträgt. Zweisprachige Ortsschilder zeugen von Respekt und Anerkennung, und wären zudem in Nordschleswig eine wirkungsvolle und günstige Art der Werbung für die kulturhistorische Besonderheit Nordschleswigs.

Nicht nur wir haben diesmal auf die Schilder hingewiesen, sondern der Europarat, für den Deutsch in Nordschleswig keine Fremdsprache ist. Dass Aabenraa auch Apenrade heißt, ist ein lebendiges Beispiel für die Geschichte des deutsch-dänischen Grenzlandes, in dem wir heute in Freundschaft zusammenleben können – auch und gerade mit zweisprachigen Ortsschildern. P.S. Styrtom heißt auf Deutsch Störtum – aber wir reden jetzt über die vier großen Städte.

*Hinrich Jürgensen,
BDN Hauptvorsitzender*